

**COVID-19
VACCINE**
Public Health
Advice

Vaksina Comirnaty (Pfizer/
BioNTech) për fëmijët e
moshës 5 deri 11 vjeç

Informacione të rëndësishme
për prindërit dhe kujdestarët

Versioni 7
14 shtator 2023

Rialtas na hÉireann
Government of Ireland

Rreth kësaj broshure

Kjo broshurë ju informon rreth vaksinës së COVID-19 (koronavirusit) për fëmijët e moshës 5 deri në 11 vjeç.

Informacionet që gjeni këtu janë:

- COVID-19 te fëmijët e moshës 5 deri në 11 vjeç
- çfarë është vakcina e COVID-19
- përfitimet e vaksinimit për fëmijët e moshës 5 deri në 11 vjeç
- rreziqet e vaksinimit për fëmijët e moshës 5 deri në 11 vjeç
- siguria e vaksinës dhe efektet anësore
- çfarë të prisni pasi të kenë bërë vaksinën e COVID-19
- dhënia e pëlqimit për vaksinën e COVID-19
- ku mund të merrni më shumë informacion

Ju lutemi ta lexoni këtë broshurë me kujdes. Përmes kësaj broshure duam t'ju japim mundësinë të merrni një vendim pasi të jeni informuar rreth vaksinimit për fëmijën tuaj. Mund të flisni rreth vaksinës edhe me një specialist të kujdesit shëndetësor, si mjeku juaj i familjes (doktori) ose një farmacist.

Ju mund:

- të lexoni broshurën e informimit të pacientit nga prodhuesi, që e gjeni në **www.hse.ie/covid19vaccinePIL**
- të diskutoni rreth vaksinimit me fëmijën tuaj ose të lexoni broshurën së bashku me të
- të lexoni informacionet e tjera që i gjeni në **www.hse.ie**

Rreth COVID-19

COVID-19 është një sëmundje që mund të prekë mushkëritë dhe rrugët e frymëmarrjes e ka raste edhe pjesë të tjera të trupit. Ai shkaktohet nga një virus që quhet koronavirus.

COVID-19 është shumë ngjitës. Ai përhapet nga ajri përmes spërklave që lëshojnë njerëzit kur kolliten apo teshtijnë, ose kur prekin sipërfaqet ku kanë rënë spërklat, e më pas prekin sytë, hundën ose gojën.

Simptomat më të zakonshme të COVID-19 përfshijnë:

- ethe (temperaturë e lartë 38 gradë Celsius e lart) - duke përfshirë të dridhurat
- kollë e thatë
- lodhje

Simptomat mund të shfaqen deri në 14 ditë pas ekspozimit ndaj COVID-19. Simptomat mund të jenë të ngjashme me ato të ftohjes ose të gripit. Fëmija juaj mund të mos i ketë të gjitha këto simptoma ose mund të mos ndihen mirë si zakonisht.

Nëse fëmija juaj ka ndonjë simptomë të COVID-19, ai duhet të vetizohet (të qëndrojë në shtëpi) deri në 48 orë pasi të ndihet më mirë. Mund të kontrolloni në **www.hse.ie** për të parë nëse ai duhet të bëjë një test COVID.

Për më shumë informacion rreth COVID-19, vizitoni **www.hse.ie/coronavirus** ose telefononi HSELive në numrin **1800 700 700**.

COVID-19 dhe fëmijët e moshës 5 deri 11 vjeç

Pjesa më e madhe e fëmijëve të kësaj grupmoshe që infektohen me COVID-19 kanë simptoma shumë të lehta ose asnjë simptomë. Infektimi me COVID-19 në këtë moshë mund të jetë diçka e bezdisur, sepse fëmijëve u duhet të mungojnë në shkollë.

COVID-19 mund të shkaktojë sëmundje serioze, shtrim ose vdekje tek fëmijët, por në raste shumë të rralla.

Ndonjëherë simptomat që lidhen me COVID-19 mund të vazhdojnë për disa javë ose muaj. Ky quhet 'COVID i zgjatur'. Rreziku i kësaj gjendjeje shëndetësore është më i ulët tek fëmijët në krahasim me të rriturit.

Rreziku i shtrimit në spital të një fëmije për shkak të COVID-19 është shumë i ulët dhe rreziku i nevojës së një fëmije për trajtimin në reanimacion është jashtëzakonisht i ulët.

Fëmijët me një gjendje të caktuar shëndetësore janë më të rrezikuar të sëmuren rëndë dhe të shtrohen në spital nëse infektohen me COVID-19. Megjithatë, në Irlandë, 7 në 10 fëmijë të shtruar në spital që janë infektuar me COVID-19 në këtë grupmoshë, nuk kanë pasur sëmundje bashkëshoqëruese.

Në raste të rralla, COVID-19 mund të shkaktojë atë që quhet Sindroma Inflammatorë Multisistemike tek fëmijët (MIS-C). 75% e fëmijëve që zhvillojnë MIS-C nuk kanë asnjë sëmundje kronike. MIS-C shihet më rrallë pas infektimit me omicron.

Kjo sindromë shkakton pneumoni, inflamacion të zembrës dhe vështirësi në frymëmarrje. Shumica e fëmijëve me MIS-C shërohen pas disa kohësh në spital ose në reanimacion, por ka fëmijë që kanë efekte anësore afatgjata dhe një pjesë e vogël mund të vdesë.

Çfarë është vakcina e COVID-19?

Vaksina është një substancë që duhet të përmirësojë imunitetin (mbrojtjen) nga një sëmundje e veçantë. Vaksinat e mësojnë sistemin imunitar të njeriut se si të mbrohet nga sëmundjet.

Faktet e disponueshme thonë se vakcina e COVID-19 duhet t'i ofrojë fëmijës suaj mbrojtje nga COVID-19. Nëse fëmijët vaksinohen, do të reduktohet gjithashtu edhe numri i personave që mund të sëmuren rëndë apo edhe të vdesin nga COVID-19 në komunitetin tonë.

Çfarë vaksine do t'i ofrohet fëmijës tim?

Vaksina që do t'i ofrohet fëmijës suaj quhet Comirnaty (Pfizer/BioNTech).

Kjo është një vaksinë mRNA që e mëson trupin e fëmijës suaj të prodhojë një proteinë që do të nxisë reagimin imunitar të organizmit, pa e përdorur virusin e gjallë që shkakton COVID-19.

Më pas, trupi i fëmijës suaj do të prodhojë antitropa për luftimin e infeksionit, nëse virusi COVID-19 hyn në trupin e tyre në të ardhmen.

Përpara vaksinimit, do t'ju kërkohet të jepni pëlqimin për vaksinimin e fëmijës suaj dhe ky pëlqim i dhënë do të regjistrohet.

Vaksinat e përshtatura

Vaksinat që i ofrohen fëmijës suaj janë vakcina të përshtatura. Vaksinat e përshtatura përmbajnë mRNA për të mbrojtur kundër varianteve të llojeve të COVID-19. Këto pritet të japin mbrojtje më të gjerë kundër varianteve të COVID-19 sesa vakcina origjinale.

Vaksinat e përshtatura rekomandohen për fëmijët e moshës 5-11 vjeç nga Komiteti Këshillues Kombëtar i Imunizimit dhe janë miratuar nga Agjencia Evropiane e Barnave.

Përse u ofrohet vakcina gjithë fëmijëve të moshës 5 deri 11 vjeç?

Duke ofruar vaksinën për popullatën, synojmë të mbrojmë njerëzit dhe të zvogëlojmë rastet e sëmundjeve dhe të vdekjeve të shkaktuara nga ky virus.

Vaksina e COVID-19 duhet ta mbrojë fëmijën tuaj dhe ata përreth nga infektimi me COVID-19. Edhe pse rastet e rënda me COVID-19 janë të rralla në këtë grupmoshë, rreziku i sëmurjes rëndë me COVID-19 është edhe më i ulët nëse janë të vaksinuar.

Vaksinat e COVID-19 rekomandohen fort nga Komiteti Këshillues Kombëtar i Imunizimit (NIAC) për fëmijët e moshës 5 deri 11 vjeç që:

- kanë probleme shëndetësore që i rrezikojnë shumë të sëmurën rëndë nëse infektohen me COVID-19
- jetojnë me një fëmijë më të vogël ose të rritur që është i rrezikuar të sëmuret rëndë nëse infektohet me COVID-19, p.sh. një fëmijë tjetër me nevoja komplekse mjekësore, ose një i rritur me probleme imunitare

Për gjithë fëmijët e kësaj grupmoshe, NIAC rekomandon që përparësitë e vaksinimit janë më të mëdha se rreziqet nga vakcina.

Përfitimet përfshijnë shmangien e infektimit me COVID-19 dhe mbrojtje shtesë nga rreziku i rrallë i rasteve të rënda të COVID-19. Fëmijët që janë të vaksinuar kanë më pak mundësi të mungojnë në shkollë dhe në aktivitete të tjera për shkak të COVID-19.

A është efektive vakcina për fëmijët e moshës 5 deri 11 vjeç?

Provat klinike për vaksinën Comirnaty (Pfizer/BioNTech) kanë treguar se ka qenë tepër efektive në parandalimin e infektimit të fëmijëve të kësaj moshe me COVID-19.

A është e sigurt vakcina për fëmijët e moshës 5 deri 11 vjeç?

Komiteti Këshillimor Kombëtar i Imunizimit e rekomandon këtë vaksinë të COVID-19 për fëmijë të moshës 5 deri 11 e vjeç.

Si pjesë e provave klinike, kjo vaksinë është testuar në mijëra njerëz, duke përfshirë mbi 2000 fëmijë të moshës 5 deri 11 vjeç, si pjesë e provave klinike. Nuk janë identifikuar probleme sigurie gjatë provave klinike për fëmijët e kësaj grupmoshe.

Pritet që siguria e vaksinave të përshtatura të jetë e ngjashme me vaksinat e mëparshme. Siguria e vaksinave do të vazhdojë të monitorohet nga Agjencia Evropiane e Barnave (EMA).

Kjo vaksinë përmbush gjithashtu standardet e sigurisë, cilësisë dhe efektivitetit dhe është miratuar e licencuar nga organet rregullatore.

Në Irlandë, organi rregullator është Agjencia Evropiane e Barnave (EMA) – vizitoni www.ema.europa.eu për më shumë informacion.

Për t'u miratuar për përdorim, vakcina i ka kaluar të gjitha provat klinike dhe kontrollet e sigurisë të cilave u nënshtrohen gjithë medikamentet e tjera të licencuara, duke ndjekur standardet ndërkombëtare të sigurisë. Monitorimi i sigurisë së gjithë vaksinave të COVID-19 shqyrtohet në vazhdimësi nga autoritetet përkatëse.

Ndërkohë që puna për zhvillimin e vaksinave të COVID-19 ka ecur shumë më shpejt se zakonisht, vakcina që i ofrojmë fëmijës suaj i ka kaluar të gjitha fazat e zakonshme që nevojiten për zhvillimin dhe miratimin e një vaksine të sigurt dhe efektive.

Jemi ende duke mësuar rreth efektivitetit dhe efekteve anësore të vaksinave të COVID-19 në këtë grupmoshë.

Të gjitha medikamentet kanë efekte anësore, ndaj duhet të lexoni në këtë fletëpalosje për efektet e zakonshme, ato të rralla dhe shumë të rralla anësore që njihen deri më sot për këtë vaksinë, para se të jepni miratimin për vaksinimin e fëmijës suaj.

Vaksina tashmë u është dhënë miliona fëmijëve të moshës 5-11 vjeç në mbarë botën.

Fëmija im e ka kaluar COVID-19, a mund ta bëjë vaksinën?

Nëse fëmija juaj ka kaluar COVID-19, me shumë gjasë kanë krijuar një farë imuniteti.

Pra, edhe nëse fëmija juaj e ka kaluar COVID-19, mund të infektohet sërish. Vaksina zvogëlon rrezikun e riinfektimit me COVID-19.

A mund ta bëjë vaksinën e COVID-19 fëmija im nëse ka temperaturë të lartë?

Jo. Nëse ka temperaturë (38 gradë Celsius e lart) duhet ta shtyni bërjen e vaksinës, derisa fëmija të ndihet mirë.

A mund ta infektojë vaksina me COVID-19 fëmijën tim?

Jo. Vaksina e COVID-19 nuk mund ta infektojë fëmijën tuaj me COVID-19. Mund të ndodhë që të jetë infektuar me COVID-19 përpara se të bëjë vaksinën dhe të mos e kuptojë se ka simptoma deri në momentin e vaksinimit.

Nëse fëmija juaj ka ndonjë nga simptomat e COVID-19 – ose ka temperaturë që fillon më shumë se 2 ditë pas vaksinës, ose zgjat më shumë se 2 ditë – ai duhet të vetizohet (të qëndrojë në shtëpi) deri në 48 orë pasi të ndihet më mirë. Mund të kontrolloni www.hse.ie për të parë nëse duhet të bëjnë një test të COVID-19.

Kush është vaksinuesi i fëmijës tim?

Është personi që i bën fëmijës vaksinën. Ata janë trajnuar nga HSE për administrimin e vaksinave të COVID-19.

Si bëhet vaksina e COVID-19?

Vaksina e COVID-19 bëhet si injeksion në pjesën e sipërme të krahut. Zgjat vetëm pak minuta.

Sa doza të vaksinës së COVID-19 duhet të bëjë fëmija im?

Atij i nevojiten 2 doza të vaksinë Pfizer/BioNTech për mbrojtjen më të mirë të mundshme kundër COVID-19. Fëmijët e marrin dozën e dytë 8 javë pas dozës së parë.

Nëse fëmija juaj ka një gjendje mjekësore që e vë në rrezik më të lartë për t'u sëmurur rëndë me COVID-19, atij i rekomandohet një dozë përforcuese në vjeshtë, e cila duhet të jepet 9 muaj pas vaksinës ose infeksionit të fundit të COVID-19.

Megjithatë, nëse fëmija juaj ka një sistem imunitar të dobët, ai duhet ta marrë dozën e dytë 4 javë pas dozës së parë. Atij mund t'i nevojitet një dozë shtesë e vaksinës COVID-19 8 javë pas dozës së dytë. Kjo më pas ndiqet nga një dozë e parë përforcuese 4 muaj pas dozës shtesë ose pas infektimit me COVID-19.

Për fëmijët me sistem imunitar të dobët të cilët kanë marrë një dozë shtesë dhe një dozë të parë përforcuese rekomandohet një dozë përforcuese në vjeshtë. Dozat përforcuese të vjeshtës duhet të jepen 6 muaj pas një doze përforcuese të mëparshme ose pas infektimit me COVID-19.

Fëmija im është aktualisht me COVID-19, a mund ta bëjë vaksinën?

Nëse fëmija juaj po kalon COVID-19 dhe duhet të bëjë dozën e parë të vaksinës:

- ai mund ta bëjë vaksinën pas 4 javësh nga simptomat e para ose nga testi pozitiv i COVID-19

Nëse fëmija juaj po kalon COVID-19 dhe duhet të bëjë dozën e dytë të vaksinës:

- ai mund ta bëjë vaksinën pas 8 javësh nga simptomat e para ose nga testi pozitiv i COVID-19.

Nëse fëmija juaj me sistem imunitar të dobët ka kaluar COVID-19 pas dozës së dytë dhe duhet të marrë dozën shtesë:

- nëse infektimi i tij me COVID-19 ka qenë më shumë se 7 ditë pas dozës së dytë të vaksinës, nuk nevojitet një dozë shtesë. Ai duhet të vazhdojë të marrë dozën e tij të parë përforcuese 4 muaj pas infektimit
- nëse fëmija juaj infektohet me COVID-19 brenda 7 ditëve nga doza e dytë, ai duhet të marrë dozën e tij shtesë 4-8 javë pas infektimit

Nëse fëmija juaj duhet të marrë një dozë përforcuese, ju lutemi lexoni pyetjen e mëparshme për informacion se kur fëmija juaj mund të marrë një dozë përforcuese pas një infektimi me COVID-19.

Përse disa fëmijëve me sistem imunitar të dobët u ofrohet një dozë shtesë dhe një dozë përforcuese?

Shpresojmë që një dozë e dytë e vaksinës:

- do të përmirësojë reagimin e sistemit të tyre imunitar ndaj vaksinës
- u jep atyre mbrojtje më të mirë ndaj COVID-19
- i ndalon që të sëmuren nga rastet e rënda me COVID-19

Fëmijës suaj i ofrohet një dozë përforcuese sepse:

- mbrojtja nga vaksinat që fëmija juaj ka marrë më parë mund të dobësohet me kalimin e kohës
- fëmija juaj mund të jetë në rrezik më të lartë që të sëmuret rëndë
- sistemi imunitar i fëmijës suaj nuk reagon fort ndaj vaksinimit

Ne shpresojmë që një dozë përforcuese e vaksinës do t'i japë fëmijës suaj mbrojtje shtesë nga COVID-19 dhe do të ndihmojë në parandalimin e zhvillimit të sëmundjes rëndë nëse infektohet me COVID-19. Fëmijës suaj do t'i ofrohet një vaksinë e përshtatur si dozë përforcuese.

Pse disa fëmijëve me kushte mjekësore u ofrohet një dozë përforcuese në vjeshtë?

Fëmijës suaj i ofrohet një dozë përforcuese në vjeshtë sepse:

- mbrojtja nga vaksinat që fëmija juaj ka marrë më parë mund të dobësohet me kalimin e kohës
- fëmija juaj mund të jetë në një rrezik më të lartë që të sëmuret rëndë

Ne shpresojmë që një dozë përforcuese e vaksinës do t'i japë fëmijës suaj mbrojtje shtesë nga COVID-19 dhe do të ndihmojë në parandalimin e zhvillimit të sëmundjes rëndë nëse infektohet me COVID-19.

Çfarë dimë rreth sigurisë së marrjes së një doze shtesë dhe një doze përforcuese të vaksinës?

Kemi më pak informacione rreth sigurisë së një doze shtesë të vaksinës së COVID-19. Nga studimet te njerëzit që bëjnë një dozë shtesë nuk rezulton asnjë efekt anësor serioz.

Mund të keni dëgjuar për miokarditin, i cili është shumë i rrallë te fëmijët e moshës 5-11 vjeç. Miokarditi dhe perikarditi janë sëmundje inflamatore të zemrës dhe janë rreziq shumë të rralla për vaksinat e tipit mRNA. Këto efekte anësore të rralla janë më të zakonshme te meshkujt nën 30 vjeç, pas dozës së dytë të ciklit të parë të vaksinës. Rreziku i këtyre efekteve anësore duket se është më i ulët pas dozës së parë përforcuese.

A është licencuar nga EMA një dozë shtesë apo një dozë përforcuese e vaksinës?

EMA ka aprovuar një dozë shtesë të së njëjtës vaksinë mRNA, të paktën 28 ditë pas dozës së dytë. EMA ka miratuar vaksinën e përshtatur si një dozë përforcuese në këtë grupmoshë. NIAC ka rekomanduar dozat përforcuese vetëm për fëmijët me sistem imunitar të dobët ose me kushte mjekësore që i vendosin ata në rrezik më të lartë për t'u sëmurë rëndë nga COVID-19. Ata kanë këshilluar që vaksinat e përshtatura mund të përdoren edhe për ciklet primare. Rekomandimet e NIAC-ut mund të jenë të ndryshme nga ato të EMA-s për shkak të të dhënave dhe konsideratave vendase.

Në Irlandë ne ndjekim këshillën e NIAC.

Cila janë efektet anësore të vaksinës?

Si të gjitha medikamentet, edhe vaksinat mund të shkaktojnë efekte anësore. Shumica e tyre janë të lehta deri mesatare, afatshkurtra dhe nuk shfaqen tek të gjithë.

Më shumë se 1 në 10 persona do të kenë këto efekt anësore **shumë të zakonshme**:

- ndjesinë e lodhjes
- ndjeshmëri ose ënjtje të krahut në vendin e injeksionit të vaksinës
- dhimbje koke
- dhimbje muskujsh

- dhimbje kyçesh
- diarre
- temperaturë (38 gradë Celsius e lart) ose ethe

Deri në 1 në 10 persona do të kenë këto efekte anësore **të zakonshme**:

- marrje mendsh
- të vjella
- skuqje në vendin ku është bërë vaksina
- ënjtje të gjëndrave limfatike

Deri në 1 në 100 persona do të kenë këto efekte anësore **të pazakonta**:

- marramendje
- kruarje në vendin ku është bërë vaksina
- kruarje të përgjithshme
- acarim të lëkurës
- pagjumësi
- djersitje e shtuar
- djersitje gjatë natës
- rënie oreksi
- mungesë energjie, plogështi ose gjendje jo të mirë
- dhimbje në krahun e vaksinuar

Deri në 1 në 1000 persona do të kenë këto efekte anësore **të rralla**:

- varje e përkohshme në njërën anë të fytyrës

Deri në 1 në 10 000 persona do të kenë këto efekte anësore **shumë të rralla**:

- miokardit dhe perikardit

Miokarditi dhe perikarditi janë inflamacione të zemrës. Rreziku i këtyre problemeve është më i lartë tek djemtë e rinj.

Këto probleme kanë më shumë gjasë të ndodhin pas dozës së dytë dhe ndodhin kryesisht 14 ditë pas bërjes së vaksinës.

Dy studime evropiane kanë përllogaritur rrezikun e miokarditit, pas dozës së dytë të vaksinës:

- Një rast më shumë për çdo 38 000 meshkuj të moshës 12 deri 29 vjeç (brenda 7 ditësh)
- Një rast më shumë për çdo 17 500 meshkuj të moshës 16 deri 24 vjeç (brenda 28 ditësh)

Të dhëna të hershme nga vende të tjera tregojnë se miokarditi ka më pak gjasë të shfaqet tek personat e moshës 12 deri 15 vjeç në krahasim me ata 16 deri 24 vjeç. Miokarditi te fëmijët e moshës 5-11 vjeç është shumë i rrallë.

Shumica e njerëzve përmirësohen vetë ose me ndihmën e trajtimeve, por u nevojitet kujdes spitalor. Nuk e dimë nëse këto efekte anësore shkaktojnë probleme afatgjata.

Ende nuk dihet sesa persona që marrin këtë vaksinë do t'i përjetojnë këto efekte anësore, por mendohet se janë **jashtëzakonisht të rralla**:

- një reaksion alergjik i rëndë. Vaksinuesi juaj është trajnuar të trajtojë reaksionet e rënda alergjike
- Eritema Multiforme, një reaksion lëkure që shkakton pika ose njolla të kuqe që mund të duken si një "objektiv" ose "shënjestër" me një qendër të kuqe të errët, të rrethuar nga unaza të kuqe më të çelëta
- ënjtje e fytyrës nëse keni mbushës (filler) facialë
- ënjtje e konsiderueshme e krahut (ose këmbës) ku është bërë vakina
- ndjesi dridhjesh ose shpimi, ose humbje e ndjesisë në disa pjesë të trupit
- perioda të rënda

Vaksina e COVID-19 i është nënshtruar të njëjtave prova klinike dhe kontrolleve të sigurisë si gjithë vaksinat e tjera të licencuara, megjithatë vakina është e re dhe informacionet për efektet anësore afatgjata janë të kufizuara.

Sa më shumë persona ta bëjnë këtë vaksinë në Irlandë dhe nëpër botë, aq më shumë informacione do të kemi për efektet e saj anësore. HSE do ta përditësojë këtë informacion rregullisht në faqen tonë të internetit, dhe nëse nevojitet, do të përditësojë broshurat informuese që u jepen njerëzve kur bëjnë dozën e parë ose të dytë të vaksinës.

Simptomat e miokarditit dhe perikarditit

Shumë rrallë, mund të ndodhë që të shkaktohet miokardit dhe perikardit pas bërjes së vaksinës së Comirnaty (Pfizer/BioNTech). Miokarditi dhe perikarditi janë inflamacione të zemrës.

Duhet të keni parasysh shenjat që duhet pasur kujdes tek fëmija juaj. Kërkoni ndihmë mjekësore nëse fëmija juaj ka një nga këto simptoma pas bërjes së vaksinës:

- mosmbushje me frymë
- palpitacione (rrahje të forta të zemrës që mund të jenë të çrregullta)
- dhimbje gjoksi

A ka fëmijë që nuk duhet ta bëjnë vaksinën e COVID-19?

Po. Fëmija juaj nuk duhet ta bëjë vaksinën e COVID-19, Comirnaty (Pfizer/BioNTech), nëse:

- Ka pasur një reaksion të rëndë alergjik ndaj një prej përbërësve të vaksinës (duke përfshirë polietilen glikolin ose PEG). Lexoni broshurën e informimit të pacientit nga prodhuesi në www.hse.ie/covid19vaccinePIL për të parë listën e përbërësve.
- fëmija juaj ka pasur një reaksion të rëndë alergjik ndaj një doze të mëparshme të vaksinës Pfizer/BioNTech.

- fëmija juaj ka pasur një reaksion të rëndë alergjik ndaj Trometamol (një përbërës në lëndën e kontrastit që përdoret në studimet radiologjike MRI).

Duhet të flisni me mjekun e fëmijës para se t'i bëni fëmijës vaksinën e COVID-19, nëse:

- ka pasur një reaksion të rëndë alergjik (anafilaksi) në të shkuarën, duke përfshirë edhe nga vaksina apo medikamente të tjera.
- ka pasur miokardit ose perikardit (inflamacion i muskujve të zemrës ose veshjes së zemrës) pas një doze të mëparshme të vaksinave kundër COVID-19

Nëse fëmija juaj e ka pasur më parë Sindromën Inflamatore Multisistemike, mund ta bëjë vaksinën e COVID-19 pasi të jenë shëruar dhe të paktën 90 ditë pasi të jetë diagnostikuar, cilado periudhë qoftë më e gjatë.

Si masë paraprake, nëse fëmija juaj ka marrë së fundmi vaksinën MPOX (e njohur më parë si lija e majmunit) (Imvanex ose Jynneos), ai duhet të presë 4 javë përpara se të marrë vaksinën e COVID-19, për shkak të rrezikut të panjohur të miokarditit.

Shumica e fëmijëve mund ta bëjnë vaksinën në mënyrë të sigurt. Personi që do t'i bëjë vaksinën fëmijës suaj do t'i përgjigjet me kënaqësi pyetjeve që do të keni në momentin e vaksinimit.

Do t'ju japë gjithashtu këshilla për kujdesin e mëtejshëm, si dhe një kartelë vaksinimi ku shkruhet emri dhe numri i partisë së vaksinës që ka bërë fëmija juaj.

Pas bërjes së vaksinës

Sot do t'ju japim një kartelë për vaksinimin e fëmijës suaj.

Ju lutemi ta ruani kartelën në mënyrë të sigurt.

Çfarë mund të ndodhë gjatë ditëve në vazhdim?

Disa nga personat që kanë bërë vaksinën që ka bërë fëmija juaj sot, mund të kenë disa nga efektet anësore të listuara më parë. Shumica e tyre janë të lehta deri mesatare dhe zgjasin pak.

Temperaturë pas bërjes së vaksinës

Është shumë e zakonshme të ketë rritje të temperaturës pas bërjes së vaksinës. Zakonisht, kjo ndodh brenda 2 ditësh pas bërjes së vaksinës dhe kalon pas 2 ditësh. Fëmija juaj ka më shumë gjasë t'i rritet temperatura pas dozës së dytë të vaksinës.

Nëse fëmija nuk ndihet mirë, duhet t'i jepni paracetamol ose ibuprofen, sipas udhëzimeve në kutinë apo fletëpalosjen përkatëse. Nëse jeni të shqetësuar për fëmijën tuaj, kërkoni këshillim me mjekun.

Sa kohë duhet që vaksina të ketë efekt?

Pas bërjes së dy dozave të vaksinës së COVID-19, shumica e njerëzve krijojnë imunitet. Kjo do të thotë se do të jenë të mbrojtur nga COVID-19.

Pas bërjes së dozës së dytë të vaksinës, duhen 7 ditë që ajo të ketë efekt.

Ekziston ende mundësia që fëmija juaj të infektohet me COVID-19, edhe nëse e ka bërë vaksinën.

A funksionon vakcina tek kushdo?

Vaksinat janë përdorur në miliona njerëz nëpër botë gjatë vitit të kaluar. Ka prova të forta dhe të besueshme që vaksinat e COVID-19 e reduktojnë ndjeshëm rrezikun e infektimit me COVID-19. Ato janë shumë efektive për parandalimin e vdekjeve dhe sëmurjes së rëndë me COVID-19.

Vaksinat nuk funksionojnë njësoj tek çdo person, prandaj është e mundur të ketë një riinfektim me COVID-19 edhe pas bërjes së vaksinës. Nëse fëmija juaj ka një sistem të dobët imunitar, nuk ka asnjë rrezik të shtuar nëse bëni vaksinë, por mund të mos ketë efektin e dëshiruar për fëmijën tuaj.

Sa kohë zgjat imuniteti nga vakcina?

Nuk e dimë akoma se sa do të zgjasë imuniteti. Provat klinike po vazhdojnë për të arritur në këtë konkluzion.

Kur fëmija im të bëjë vaksinën, a do të thotë se nuk do ta përhapë COVID-19 tek të tjerët?

Nuk e dimë akoma nëse bërja e vaksinës e shmang përhapjen e virusit të COVID-19 tek të tjerët. Prandaj është e rëndësishme që të gjithë bashkë të vazhdojmë të ndjekin këshillat e shëndetit publik për mënyrat e ndalimit të përhapjes së virusit.

Pas vaksinimit, fëmija juaj do të këshillohet të vazhdojë të ndjekë udhëzimet e shëndetit publik për personat e vaksinuar.

A mund ta bëjë fëmija ime vaksinën e COVID-19 dhe vakcina të tjera?

Si masë paraprake, nëse fëmija juaj ka marrë së fundmi vaksinën MPOX (e njohur më parë si lija e majmunit) (Imvanex ose Jynneos), ai duhet të presë 4 javë përpara se të marrë vaksinën e COVID-19, për shkak të rrezikut të panjohur të miokarditit.

Megjithatë, fëmija juaj mund ta marrë një vaksinë kundër COVID-19 në të njëjtën kohë me çdo vaksinë tjetër që i nevojitet, duke përfshirë vaksinën e tij kundër gripit me sprej nga hunda dhe çdo vaksinim në shkollë.

Miratimi për vaksinimin e fëmijës suaj

Prindit ose kujdestarit ligjor do t'i kërkohet të japë miratimin për vaksinimin e secilit fëmijë.

Fëmija nuk do të lejohet të hyjë në qendrën e vaksinimit nëse është i pashoqëruar.

Vendimi juaj për të dhënë ose jo miratimin tuaj për vaksinimin do të respektohet dhe tabela e mëposhtme përmbledhëse do t'ju shërbejë për t'u informuar rreth zgjedhjeve tuaja.

Konsideroni ta vaksinoni fëmijën tuaj nëse:	Mos konsideroni ta vaksinoni fëmijën tuaj, ose prisni derisa të ketë më shumë informacione, nëse:
<ul style="list-style-type: none"> • Fëmija juaj ka një sëmundje bashkëshoqëruese që e rrezikon atë të sëmuret rëndë me COVID-19. • Fëmija juaj jeton me një fëmijë ose një të rritur që rrezikon të sëmuret rëndë me COVID-19. • Doni ta rrisni mbrojtjen për fëmijën tuaj nga mundësia shumë e rrallë e sëmurjes rëndë me COVID-19, Sindromës Inflamatore Multisistemike ose 'COVID i zgjatur'. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nuk doni të rrezikoni efektin anësor shumë të rrallë të miokarditit dhe perikarditit nga vaksinimi. • Doni të prisni për më shumë informacion të disponueshëm rreth rrezikut të Sindromës Inflamatore Multisistemike dhe sëmurjes së fëmijëve me COVID-19. • Doni të prisni për më shumë informacion rreth rrezikut të efekteve anësore afatgjata të vaksinave tek fëmijët dhe të rinjtë.

Përparësitë e vaksinës	Rreziqet e vaksinës
<ul style="list-style-type: none"> • Mbrojtje për fëmijët dhe të rinjtë që kanë probleme shëndetësore që i rrezikojnë shumë të sëmuren rëndë nëse infektohen me COVID-19. • Mbrojtje për fëmijët dhe të rinjtë e shëndetshëm nga rastet e rënda me COVID-19, edhe pse kjo ndodh shumë rrallë në këtë grupmoshë. Rreziku i shtrimit në spital të një fëmije për shkak të COVID-19 është shumë i ulët dhe rreziku i nevojës së një fëmije për trajtimin në reanimacion është jashtëzakonisht i ulët. • Mbrojtja nga COVID-19 dhe komplikacionet nga COVID-19 si 'COVID i zgjatur' dhe Sindroma Inflamatore Multisistemike tek fëmijët • Mbrojtje nga COVID-19 që mund të shkaktojë mungesën e fëmijëve në shkollë. • Mund të ndihmojë në parandalimin e përhapjes së COVID-19 tek të tjerët. Kjo është veçanërisht e rëndësishme nëse fëmijët dhe të rinjtë jetojnë me një fëmijë më të vogël ose një të rritur që rrezikon të sëmuret rëndë me COVID-19. 	<ul style="list-style-type: none"> • Efekte afatshkurtra anësore si dhimbje krahu, temperaturë ose lodhje. • Rreth 1 në 100 000 persona mund të kenë një efekt anësor të rëndë, si reaktion alergjik ndaj vaksinës. • Shumë rrallë, disa njerëz mund të pësojnë inflamacion të zemrës (miokardit) dhe membranës së jashtme të zemrës (perikardit) pas vaksinimit. Shumica e njerëzve shërohen nga miokarditi dhe perikarditi, por mund të kenë nevojë për trajtim spitalor. • Nuk kemi ende informacione rreth efekteve afatgjata të vaksinave të COVID-19 tek fëmijët.

Informacione të tjera

Për më shumë informacion, lexoni broshurën e informimit të pacientit nga prodhuesi. Ajo do të printohet e do t'ju jepet ditën e vaksinimit të fëmijës suaj, ose mund ta gjeni në faqen **www.hse.ie/covid19vaccinePIL**

Mund të flisni rreth vaksinës edhe me një specialist të shëndetit, si mjeku i përgjithshëm (mjeku i familjes) ose një farmacist.

Mund të vizitoni gjithashtu faqen e internetit të HSE-së në **www.hse.ie/covid19vaccine** ose të telefononi HSELive në numrin **1800 700 700**.

Për më shumë informacion rreth vaksinës së COVID-19, materiale të tjera në formate të tjera dhe mbështetje me përkthime, vizitoni **www.hse.ie/covid19vaccinematerials**

Si t'i raportoj efektet anësore?

Sikurse të gjitha vaksinat, efektet e dyshuara anësore mund t'i raportoni pranë Autoritetit Rregullator të Produkteve Shëndetësore (HPRA).

HPRA është autoriteti rregullator në Republikën e Irlandës për medikamentet, pajisjet mjekësore dhe produktet e tjera shëndetësore. Si pjesë e rolit të saj në monitorimin e sigurisë së medikamenteve, HPRA përdor një sistem përmes së cilit specialistët e kujdesit shëndetësor ose pjesëtarë të publikut mund të raportojnë çdo reaksion të dyshuar (efekt anësor) që lidhet me medikamentet dhe vaksinat në Irlandë.

HPRA inkurajon fuqishëm raportimin e reaksioneve të dyshuara negative (efektet anësore) që lidhen me vaksinat e COVID-19 për të mbështetur monitorimin e vazhdueshëm të përdorimit të tyre të sigurt dhe efikas. Për të raportuar një reaksion të padëshiruar të dyshuar nga vakcina e COVID-19, ju lutemi të vizitoni **www.hpra.ie/report**

Mund t'i kërkonti gjithashtu doktorit tuaj ose një pjesëtar të familjes që të raportojë për ju. Duhet të jepen sa më shumë informacione të njohura, dhe kur është e mundur, duhet të përfshihet edhe numri i partisë së vaksinës.

HPRA nuk mund të ofrojë këshilla klinike për raste individuale. Pjesëtarët e publikut duhet të kontaktojnë specialistin e tyre të kujdesit shëndetësor (doktorit apo farmacistit të tyre) për çdo paqartësi mjekësore që mund të kenë.

Informacioni juaj personal

Për të administruar vaksinën në mënyrë të sigurt dhe për të regjistruar gjithë informacionet e nevojshme për monitorimin dhe menaxhimin e vaksinës, HSE do të përpunojë informacionin personal të fëmijës suaj. Të gjitha informacionet e përpunuara nga HSE do të jenë në përputhje me ligjet e përgjithshme dhe veçanërisht me Rregulloren e Përgjithshme për Mbrojtjen e të Dhënave (GDPR) që ka hyrë në fuqi në vitin 2018.

Përpunimi i të dhënave të fëmijës suaj do të jetë i ligjshëm dhe i drejtë. Ato do të përpunohen vetëm për qëllimin specifik të menaxhimit të vaksinimeve. Është aplikuar parimi i minimizimit të të dhënave. Kjo do të thotë se regjistrohen vetëm të dhënat e nevojshme për identifikimin e fëmijës suaj, prenotimin e takimit, regjistrimin e vaksinimit dhe monitorimin e efekteve përkatëse.

Ju keni të drejtat e mëposhtme në kuadër të GDPR-së për të dhënat personale të fëmijës suaj që janë përpunuar.

- Të kërkonte informacion për të dhënat personale të fëmijës suaj dhe të keni qasje në to (që njihet si 'kërkesë për qasje nga subjekti i të dhënave'). Kjo ju mundëson (si prind ose kujdestar ligjor i fëmijës) të merrni një kopje të të dhënave personale që mbajmë për fëmijën tuaj dhe të kontrolloni nëse po i përpunojmë në mënyrë të ligjshme.
- Të kërkonte korrigjimin e të dhënave personale që mbajmë për fëmijën tuaj. Kjo ju mundëson korrigjimin e çdo informacioni të paplotë ose të pasaktë që mbajmë për fëmijën tuaj.
- Të kërkonte fshirjen e të dhënave personale të fëmijës suaj. Kjo ju mundëson të kërkonte fshirjen heqjen e të dhënave personale të fëmijës suaj, nëse nuk ka më asnjë arsye që të vazhdojmë t'i përpunojmë. Keni gjithashtu të drejtën të na kërkonte të fshijmë ose të heqim të dhënat personale të fëmijës suaj në rastet kur keni ushtruar të drejtën e kundërshtimit të përpunimit të tyre.
- Kundërshtimi i përpunimit të të dhënave tuaja personale.

Për më shumë informacion vizitoni www.hse.ie/eng/gdpr

**COVID-19
VACCINE**
Public Health
Advice

Publikuar nga HSE më 14 shtator 2023
Për informacionet më të përditësuara,
vizitoni www.hse.ie

Rialtas na hÉireann
Government of Ireland